

Terveysuojelulain 31 §:n mukainen määräys ja sen tehostaminen teettämisuhalla / Kiinteistö Oy Keminhelmi

YTERJOLJ 22.9.2026
1199/11.02.00/2026

Valmistelija ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)
Tarja Pesonen

Päätöksen kohde

Sauvosaarenkatu 11, 94100 Kemi kiinteistönomistaja Kiinteistö Oy Keminhelmi (3007087-8), Puistokatu 33, 85800 Haapajärvi. Kiinteistö Oy Keminhelmi on asetettu Oulun käräjäoikeudessa konkurssiin 11.11.2020 ja tuolloin pesänhoitajaksi on määrätty AA Kristiina Kaarte.

Asia

Terveysuojelulain 31 §:n 1 momentin mukainen määräys Kiinteistö Oy Keminhelmen konkurssipesälle rottien hävittämiseksi kiinteistöltä Sauvosaarenkatu 11, 94100 Kemi ja velvoitteen tehostaminen uhkasakkolain 14 §:n mukaisella teettämisellä

Tarkastukset

Sauvosaarenkatu 11 piha-alue on tarkastettu 1.6.2026, 24.8.2026 ja 14.9.2026. Tarkastuksilla on havaittu merkkejä rottien elinympäristöstä pesäkolokaivuina ja polkuina pihalla. Tarkastuskertomukset (2063062, 2105136 ja 2105089) ovat liitteinä.

Ensimmäisen tarkastuksen jälkeen kiinteistön omistajalle annettiin ohjeistusta ja neuvontaa rottien hävittämisestä sekä kehoitus ryhtyä toimenpiteisiin rottien hävittämiseksi kiinteistöltään. Koska kiinteistön omistaja ei ryhtynyt toimenpiteisiin, ympäristöterveysvalvonnassa tehtiin viranhaltijapäätös määräyksestä hävittää rottia. Toisella tarkastuksella hävitysmääräyksen jälkeen todettiin, että mihinkään toimenpiteisiin ei ole kiinteistöllä ryhdytty. Toiminnanharjoittajan edustajalle lähetettiin kuuleminen, jolla pyydettiin selvitystä määräyksen noudattamatta jättämisestä sekä uudesta terveydensuojelulain 31 §:n mukaisesta määräyksestä että sen tehostamista teettämisuhalla. Kolmannella tarkastuksella kuulemiseen annetun määräajan jälkeen kiinteistö tarkastettiin ja todettiin, että rottien torjuntatoimia ei ole tehty.

Kuuleminen

Kiinteistö Oy Keminhelmen konkurssipesää on kuultu 27.8.2026 uudesta terveydensuojelulain 31 §:n mukaisesta määräyksestä että määräyksen tehosteeksi asetettavasta teettämisuhasta.

Kuulemiskirjeessä vastine pyydettiin toimittamaan 9.9.2026 mennessä. Konkurssipesä pyysi lisääaikaa 18.9.2026 asti. Heille vastattiin, että jaostokäsittelyn vuoksi voisimme sopia lisääajasta 14.9 klo16 asti ja todettiin, että lisääaikapyyntöön ei liittynyt selvitystä. Konkurssipesälle ilmoitettiin, että mikäli heillä on jotain vielä lisääajan jatkamisen puoltamiseen liittyvää, toivomme näitä perusteluja. Vastauksena lisääajan puoltoon oli, että kohteella pyritään aloittamaan torjuntatyöt pikaisesti. Asia on prosessissa.

14.9. annettuun määräaikaan mennessä vastinetta ei ole saatu.

Terveyshaitta

Terveydensuojelulain tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa (TsL 1 §). Laissa tarkoitetaan terveyshaitalla ihmisessä todettavaa sairautta, muuta terveydenhäiriötä tai sellaisen tekijän tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää väestön tai yksilön elinympäristön terveellisyttä. Terveydensuojelulaki edellyttää, ettei elinympäristössä saa esiintyä sellaisia epäkohtia, joista voi aiheutua alueen asukkaille viihtyvyys- ja terveyshaittaa.

Rottiin liittyy terveyshaittariski, sillä niistä voi siirtyä taudinaiheuttajia ihmiseen. Näin on erityisesti silloin, kun rottia esiintyy runsaasti. Lisäksi rottien aiheuttama muu suora ja epäsuora ruokien, rakenteiden, johtojen ja tilojen pilaantuminen ja rikkoutuminen lisää painetta kontrolloida rottien esiintymistä.

Perusteena olevat asiakirjat

Tarkastuskertomukset tapahtumatunnukset 2063062, 2105136 ja 2105089
Terveydensuojelulain 31 §:n mukainen määräys tapahtumatunnus
2079105 Diaarinumero 11/2079105/2026
Kuuleminen tapahtumatunnus 2105091

Perustelut

Terveydensuojelulain (763/1994) 1 §:n perusteella lain tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa (terveydensuojelu). Tässä laissa tarkoitetaan terveyshaitalla ihmisessä todettavaa sairautta, muuta terveydenhäiriötä tai sellaisen tekijän tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää väestön tai yksilön elinympäristön terveellisyttä.

Terveydensuojelulain 6 §:n mukaan kunnan tehtävänä on alueellaan edistää ja valvoa terveydensuojelua siten, että asukkaille turvataan terveellinen elinympäristö. Kunnan on tiedotettava terveydensuojelusta ja järjestettävä terveydensuojelua koskevaa ohjausta ja neuvontaa.

Kaupunginvaltuuston 24.2.2025 hyväksymän Meri-Lapin ympäristöpalvelujen johtosäännön mukaisesti Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaoston tehtävänä on toimia terveydensuojelulain tarkoittamana kunnan terveydensuojeluviranomaisena. Koska määräyksen tehosteena esitetään käytettäväksi hallintopakkoa, asian käsittely tehdään terveydensuojeluviranomaisessa.

Terveydensuojelulain 31 §:ssä annetaan kunnan terveydensuojeluviranomaisen tehtäväksi velvoittaa kiinteistön tai yleisen alueen omistajan tai haltijan ryhtymään toimenpiteisiin terveyshaittaa aiheuttavien vahinkoeläinten hävittämiseksi kiinteistöltä.

Terveydensuojelulain 53 §:n kunnan terveydensuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhallalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään

Tiedoksi

Kirjeitse saatetodistuksella: Kiinteistö Oy Keminhelmen konkurssipesä, c/o Kristiina Kaarte, Asianajotoimisto Ylikraka Oy, Eerikinkatu 27, 6. krs 00180 Helsinki
Sähköpostitse: Kemin kaupungin ympäristönsuojelu

Sovelletut oikeusohjeet

Terveysuojelulaki (763/1994) 1, 6, 31, 44, 45, 56.1 ja 56.4 §
Terveysuojeluasetus (1280/1994) 12 §
Hallintolaki (434/2003) 34, 38, 39, 49 a, b, d, f §
Ulkasakkolaki (1113/1990) 1, 4, 14, 15, 22, 23, 24 §:t
Kaupunginvaltuuston 24.2.2025 hyväksymä Meri-Lapin
ympäristöpalvelujen johtosääntö

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Maikkula Pipsa

Päätösehdotus

Päävelvoite A : Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto määrää terveydensuojelulain 31 §:n 1 momentin mukaisesti Kiinteistö Oy Keminhelmen konkurssipesän ryhtymään toimenpiteisiin rottien hävittämiseksi kiinteistöltä Sauvosaarenkatu 11, 94100 Kemi.

Päävelvoite B: Tehdyistä toimenpiteistä tulee olla toimitettu selostus, josta käy ilmi, mitä toimenpiteitä on tehty ja milloin sekä kenen toimesta. Selostus tulee toimittaa -osoitteeseen.

Määräaika: Päävelvoite A tulee toteuttaa 31.10.2026 mennessä.
Päävelvoite B tulee toteuttaa 31.10.2026 mennessä.

Teettämishka: Päävelvoitteen A tehosteeksi asetetaan teettämishka eli että tekemättä jätetty työ tehdään laiminlyöjän kustannuksella. Teettämishka voidaan tuomita, jos katsotaan, että päävelvoitetta A ei ole noudatettu määräaikaan mennessä.

Päätös
